

bo, namreč malega okroglega tempeljčka, ki stoji v cerkvenem razkrižju na levi (evangeljski) strani. Postavljen je v spomin na zgoraj omenjeno prikazen cesarja Avgusta; kar je pa še dokaj bolj imenitno, je to, da pod altarcem, ki stoji v osredji te silno mične, prosto stoječe male „rotunde“, počiva truplo sv. Helene, pre-slavne matere prvega krščanskega cesarja Konstantina. Na tem altarcu in na velikem, ki ima silno staro sliko Marijno, sta moja gg. spremljevalca maševala. Razun Hercegovincev in moje malenkosti bilo je le malo ljudi v cerkvi nazočih. Rimljani v tej zadevi ne kažejo ravno posebne vneme; vsaj jaz jih nisem v nobeni cerkvi od-več videl (razun v praznik sv. Petra in Pavla v Št. Pe-terski baziliki).

Kot neke posebnosti naj tudi o tej in sploh o rim-skih cerkvah omenim, da one nimajo stolov (klopi), ka-kor je to pri nas navadno. Namestu njih je zloženo na določenem kraji mnogo malih in lahkih lesenih stoličev. Vsak si sme svojega vzeti, neati ga na povoljni kraj in sestiti tam, ali pa poklekniti poleg njega. Povedano naj bo dalje, da je cerkvi „Ara coeli“ prizidan velik fran-čiškanski samostan, v katerem stoluje P. minister ge-neral tega reda.

Ko sta bila gospoda odmaševala, smo hodili še nekaj po cerkvi, pregledovaje jo v njenih posamnih le-potijah. Zdaj pride k nam prijazen frančiškanski frater in nas po talijanski vpraša, hočemo li videti „Bam-bino“. Ker P. Babić ravno ni bil pri nas, nismo umeli, kaj ta beseda pomeni; vendar smo rekli, „da“, češ: bomo videli, kaj nam bo prijazen frančiškan po-kazal. Peljal nas je skoz zakristijo v neko zelo mično malo kapelico z lepim altarcem, odprl tabernakelj in vzal iz njega kip neizrečeno ljubkega malega Jezuška, ki je bil napravljen v dragoceno, z biseri bogato ošito obleko. Ko je postavil Jezuška na oltar, povabil nas je, naj ga gre vsak poljubit. Ko smo to storili, dal nam je gosp. frater vsakemu podobico tega Jezuška na dar. (Podpis te podobice se glasi: *Miracolosa Immagine del S. Bambino di Aracoeli*). Gosp. stotnik vitez Zit-terer, ki je bil tudi navzoč, pravil mi je pozneje, da o časih kakih posebnih stisk ali potreb tega Jezuška v obhodu okrog nosijo. Ko smo prišli zopet nazaj v cer-kev, peljal nas je gosp. P. Babić še do nekega stebra blizo velikega altarja, pokazal nam tu neko vzdano kamnito plošo z napisom ter povedal svojim ljudem (Hercegovincem), da je to grobni spominek boeanske kraljice Katarine, ki je po smrti svojega kraljevega so-proga (ime mi je odpadlo) živela v Rimu v prognanstvu, stopila v red sv. Klare, umrla v 54. letu svoje starosti, ter je v svoji oporoki kot postavna dedinja zapustila svoje kraljestvo, svoje zastave in grbe sv. Očetu papežu v last. Sploh je ta cerkev tako lepa in znamenita, da naj je noben rimski romar obiskati ne zamudi. Prvotno krščansko svetišče je neki stalo na tem holmcu uže v 4. stoletju, tedaj kmalu potem, ko je bila dobila kato-liška vera svojo prostost.

Iz cerkve šli smo z gosp. P. Babićem in Hercego-vinci na samostanski dvor, bolje: „Belvedere“ (lepovi-dek), od kjer smo imeli prelep razgled na mesto. Kakor je bilo čutiti, moral je omenjeni gosp. frančiškan uže prej enkrat biti v Rimu, ker mu je bilo le-todi vse tako dobro znano. Iz „Belvedere“ peljal nas je namreč po drugi, to je, zadnji strani z višine navzdol, in zdaj vgle-dali smo pred seboj najglavnejše in najznamenitnejše razvaline starega paganskega Rima. Pri dnu kapitol-skega griča k desni tik pota vzdigoval se nam je le na pol iz zasipa izkopani slavolok Septima Severa; na-prej tje štrlelo nam je iz tal enako razvalinam Herku-lanuma in Pompeja mulasto stebrovje starega „Foro Ro-mano“, kjer so njega dni imeli rimski državniki (sena-

torji) svoje zборе. „Oh, svet, in tvoja slava in mogoč-nost, kako pač to vse mine!“ — mislil sem si tu.

Od teh razvalin vkrenili smo na levo in zdajci stali smo na drugem, jako znamenitem kraji iz časov in po-slednjih dni sv. apostolov Petra in Pavla, pred ječami mamertinskimi.

(Dalje prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* *Požari leta 1879.* Deseti zvezek statističnega let-nika naznanja ravnokar uradna poročila o požarih leta 1879. Tega leta nastal je ogenj v 4328 selih, v 5834 hišah in poškodovanih je bilo 12.408 poslopij. Od teh poslopij bilo je s slamo kritih 8083, z deskami 3533, z opeko 701, s škrlavko 82 in s kositrom 3 poslopij. — Škoda vsled požarov znašala je 13,978.940 gold., zava-rovanih bilo je 7005 poslopij, za katere se je škode po-vrnilo 5,325.776 gold., za premakljivo blago pa 921.005 gold., nepovrnjene pa je škode ostalo 7,732.159 gl. Vzroki požarom bili so: namenoma zažgano v 615 slu-čajih, nemarnost z ognjem in lučjo v 478 slučajih, strela v 298 slučajih, neznan vzrok v 4204 slučajih. V pri-meri k požarom poslopij v letih 1871. do 1879. kažejo se sledeče številke:

leta	poškodovanih poslopij	zavarovanih	gold. škode	gold. zava- rovane škode
1879	12.408	7005	13,978.940	6,246.781
1878	12.262	7229	15,592.714	6,842.996
1877	14.413	8034	18,972.856	6,594.703
1876	12.977	6697	17,610.135	6,450.908
1875	11.741	6136	15,975.660	6,518.104
1874	16.823	8107	22,046.742	7,281.676
1873	15.412	8079	20,859.899	6,796.040
1872	16.803	7635	18,170.367	6,278.037
1871	9.831	4635	13,446.722	4,708.484

Politične stvari.

Zmešnjave v Egiptu.

Preimenitna je egipčanska dežela, prepomenljiv za svetovni promet sueški kanal, zato ni čuda, da se tam štrina bolj in bolj meša.

Angleška, katera uže zdavnej preži po priliki, da bi Egipt sebi privezala, svoji zgodovini zvesta postopa o tem vprašanju najbolj samostojno in odločno, ona je poslala prva svoje brodovje z vojaki pred Aleksandrijo, in njeni topovi na brodovih „Inflexibel“ i. dr. govorili so prvo resno besedo z Arabi pašo, kateri je z udano si vojsko očitno hujskal na vse tujce Evropejce. Arabi, hitro prepričan, da se z angleškimi topovi ne more po-skušati, prepusti Aleksandrijo roparski druhali, sam pa se z vojsko umakne proti Kairi in zdaj trdijo, da je z vojsko v Damanhur-u, 62 kilometrov pod Ale-ksandrijo.

Med tem ne more angleška pomorska vojska mnogo storiti, ker je bila po številu in vsem pripravljena samo za bombardiranje pomorskega mesta, ne pa za vojsko na suhem.

Med tem pa se čuti vpliv vseh družih evropskih držav, ki so pač trpele samostojno angleško postopanje v Egiptu, toda z vso nezaupnostjo spremljale vsak njen korak. — Pred vsem hotela se je, da bi ne gospodarila v Egiptu Angleška sama, pridružiti ji z vojsko Fran-coska — posebno v brambo sueškega kanala; misliti je bilo po obravnavah v tamošnjem parlamentu, da Fran-

coska nemudoma odpošlje 10 do 20.000 mož; pa deloma politične stranke francoske, deloma pa sklepi evropske konference v Carigradu pouzročili so, da je francoski parlament za egipčansko vojsko zahtevani denar vladi ministerstva Freicynet-a odrekel s 450 glasovi proti 75. S tem glasovanjem vrženo je Freicynet-ovo ministerstvo in za zdaj tudi sovdeleževanje francoske vojske v Egiptu.

Laška vlada je sicer enakozaupno spremljala postopanje Angleške, toda od vsega začetka držala se je zvesto družih evropskih držav, prepričana, da tako po najceneji poti pripomore k temu, da tudi za naprej ne bo nobena evropska država prevplivna v Egiptu.

Najnoveji čas oglašila se je tudi Španjska, do zdaj na konferenci nezastopana, da naj se ji tudi dá beseda na konferenci, ker njene kolonije in pomorska trgovina ji dajejo k temu pravico. Gotovo je uže zdaj, da bodeta Nemška in Avstrijska to zahtevanje Španjske podpirali, in prej ko ne zastopana bode tako na konferenci nova država, ki z veliko nezaupnostjo opazuje korake Angležev.

Konečno pa konferenco, kaj je dosegla ta? — Dosegla je, da je obljubila Turška sama, v Egiptu zopet red napraviti, Turška, katera je še pred prav malo časom nedvomljivo pokazala, da je bilo vse postopanje Arabi paše samo izvršitev njenih povelj, ona pojde zdaj v Egipt Arabi-pašo preganjat in Angleški, ki je uže tam in katera kmalu dobi tje še večjo vojsko, oni Gladstonovi Angleški, najhujši turški sovražnici, gre zdaj Turška sama pomagat zoper Arabi pašo. To je najnoveji vspeh evropske konference, da bi bila v Egiptu skupaj v en namen najhujša nasprotnika, tedaj gotovost, da se ne bodete nikdar zedinili, v škodo vse druge Evrope. — Samo ena zapreka pa je pri vsem tem, da turške vojske še ni v Egiptu in je še ne bo prav kmalu tam, ako druga Evropa Turški ne dá v ta namen potrebnega denarja, Angleška pa bo, na to zdaj vse kaže, samostojno in odločno postopala, bo Egipt z močno roko prijela in tudi držala.

Naši dopisi.

Motnik 28. julija. — Pred nekim časom se je v poštah govorilo in po časnikih pisalo, da se bode po poštah po nalašč za to napravljenih nakaznicah lahko davek v davkarijo pošiljal in tako davkoplačevalcem zamuda in stroški prihranili. Taka naprava bi bila za naše občine, ki so po 5 in 6 ur deleč od davkarije, neprecenljiva dobrot. Koliko se zamudi, ako hoče nalašč nesti davek! zamudi se dan in potrosi denar, kar je precejšna škoda pri kmetiji. Zatoraj je želeli, da prej ko je mogoče poštno vodstvo pri nas tako napravo uvede.

Iz Ljubljane. (Čujte trgovci s petrolejem!) S 1. septembrom t. l. zadobi veljavo postava, s katero se naklada porabnina na rudninska olja. Zaloge nad 100 kil se imajo pri davkarskih uradih oglašiti vsaj do 3. septembra; prošnje, da se plačilo porabnine odloži za največ 6 mesecev, morajo se vložiti do 15. avgusta. Več o tem se nahaja v posnetku dotične postave na drugem mestu današnjih „Novic“.

— (Toča.) Z Dobrove izvemo, da se je gori preteklo nedeljo popoldne ob 2. uri vsula med dežjem drobna pa prav gosta toča, ki je zelje, ajdo in oves nekoliko poškodovala, pomenljive škode pa ni napravila, tudi je dosegla le mali del polja.

— (Naš baritonist gosp. Jos. Nolli) poje to jesen, kakor ravno čujemo, v laški operi v Pragi, pozneje pa v Rimu. Gotovo ga bodo veseli Čehi v Pragi, ker ne

dvomimo, da se bo oglašil tudi v českih družbah s slovensko ali česko pesmijo.

— (Preč. gosp. dekan, častni kanonik Ivan Toman), mnogoletni deželni poslanec, obhaja dne 6. t. m. v Moravčah zlato mašo. Velezasluženemu duhovniku in rodoljubu jubilanu iz vsega srca voščimo še mnogo mnogo let!

— („Jahresbericht der Staats-Ober-Realschule in Laibach für das Schuljahr 1882“) prinaša na prvem mestu: „Bestimmung der Krümmungslinien einiger Oberflächen“ na 39 stranéh veliko rajdo formul x y z različnimi potencami, katerih bi si pa izmed 1000 bralcev prav težko eden privoščil. Po naših mislih bi bili taki spisi primerni za strokovnjaško-znanstvene časnike ali letopise, nikakor pa za šolsko poročilo namenjeno v prvi vrsti učencem in starišem ali sicer šolskim prijateljem. Razun tehnikov ali profesorjev tega predmeta taki spisi v resnici ne zanimajo nikogar.

Iz družih delov poročila razvidimo, da je to šolo obiskovalo 203 učenci, po narodnosti 93 Nemcev, 85 Slovencev, 2 Hrvata, 1 Čeh, 21 Lahov in 1 Francoz, po veri 200 katoličanov, 2 protestanta in 1 jud. — Med prostimi predmeti nahajamo tudi slovenščino za Neslovence, in ta poduk je obiskovalo izmed 110 Neslovencev prvi razred 18, drugi razred pa 11 učencev. — Petje je obiskovalo 65, stenografijo 4, modeliranje 14 in analitično kemijo 7 učencev.

— (Narodno veselico na korist „Narodnemu domu“) napravijo v nedeljo 6. t. m. na Brezovici nad Ljubljano. Po programu bo zelo živahna, če bo vreme ugodno. Ker Brezovica ni daleč od Ljubljane in ob ravni cesti, se te veselice vdeležiti more tudi lahko veliko Ljubljančanov, na katere se Brezovičani celó zanašajo.

— (Mlatilnico), parni enako, katero bo pa voda gonila, si je napravil tudi gospod Jože Verbič, posestnik in mlinar na Bistri. Kako se mu bo obnašala, bomo uže zvedeli in o tem poročali.

— (Parna mlatilnica), o kateri so imele „Novice“ zadnjič iz Šiške obširneje poročalo, se je brž prikupila, gosp. J. Malenšek ima uže skoro preveč naročil. Dela pa tudi naglo in čisto, pri nekem posestniku v Šiški je oni teden od 11. ure dopoldne do 10. ure zvečer omlatila 195 mernikov žita, kakor se nam poroča. Od mernika omlačenega žita računi gosp. Malenšek 12 kr.

— (O porcijunkuli) se je sešlo letos skoro nenavadno veliko število pobožnih ljudi z vse dežele v Ljubljani, da opravijo svojo pobožnost pri oo. frančiškanih. Kakor vselej, je bil tudi letos o tej priliki živahen čebuljin somenj. Blaga je bilo veliko in lepega, a ravno zato cena silno nizka.

— („Brencelj“) je s svojo oni teden izišlo 7. številko pričel drugo polletje XIV. letnika. Obseg je mnogovrsten.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Kedar beremo dunajske novice, posebno take, ki se tičejo nas Slovencev, spominjamo se zmeraj na modrijančiča, ki je daroval sv. Mihelu svečo, hudiču pod njim pa dve. Tudi noveje dunajske naredbe imajo tak tipus. Minister Conrad je naročil, naj se nekaj razširi slovenščina na slovenskih paralelkah ljubljanske gimnazije ter na nižih gimnazijah v Kranji in Novem mestu, ob enem odstrani velezaslužene oo. frančiškane od kamniške ljudske šole in ob enem se razglasi Vesteneckova postava o odkupu duhovniške bire. Blagor učencem prihodnjih kamniških ljudskih šol! — Z odkupom bire pa si bodo naši ubogi kmetje tako opomogli, da jim bo kmalu treba naložiti novega davka,